

[Eva Møller]

fordre os andre til at gøre det samme for at eksportere demokrati og måden at lede et land på. Vi har også hele det lokale engagement, vi kender. Det var ikke – til hr. Jimmy Stahr – en socialdemokratisk regering, jeg tænkte på, overhovedet ikke. Det er den måde, landet ledes på i øjeblikket, som er værd at eksportere – også af hr. Svend Auken, forstod jeg på ham. Vi har i Danmark en tradition for et godt, lokalt engagement, for et kultursamarbejde, som når langt ud, også via et aktivt amatørengagement, og vi har vore højskoler og vores folkeoplysning. Alle disse ting kunne vi sagtens eksportere og udveksle med udlandet, og det håber jeg vi kan gøre, blandt andet på baggrund af debatten i dag.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil også gerne takke kulturministeren, fordi han har taget initiativ til denne redegørelse, som vi faktisk har ventet på meget længe.

I 1980 nedsatte den daværende kulturminister, Lise Østergaard, Kultureksportudvalget, som efter 7 lange år og 55 lange møder og adskillige udskiftninger af medlemmerne i 1987 kom med en omfattende betænkning. Den var fuld af gode overvejelser og mange fine ideer om kultureksport, kulturimport, betydningen af international gænsidighed i kulturudvekslingen og sammenhæng mellem kultureksport, erhvervsliv osv. Der var inspiration at hente for dem, der ville planlægge en bedre kultureksport end den, vi kendte.

Men netop som nogle af ideerne skulle virkeliggøres, kom sparekniven for alvor i brug i Kulturministeriet og Udenrigsministeriet. Selv om det indre marked var rykket betydelig nærmere og EF var begyndt at tale meget om kulturpolitik, tog man i Danmark nogle kedelige beslutninger. Man skar ned på rammerne for kulturudvekslingen og kultureksporten. Udenrigsministeriets pressekontor, der bl.a. skulle bruges til at udarbejde information om Danmark, blev kraftigt reduceret, antallet af kulturråd samt kulturattachéstillinger i udlandet fik et ordentligt hak. Hjemme kom Kulturministeriets budget til at indgå i de almindelige sparekunder, hvad der ikke kunne forbedre baggrunden for kultureksporten til det fremmede og modtagelsen af kulturimport udefra.

Et af de forslag, som Kultureksportudvalget fremlagde, var, at der skulle nedsættes et kul-

tureksportkoordinationsudvalg, som skulle bestå af embedsmænd fra de ministerier, der har med kultureksport at gøre, først og fremmest Udenrigsministeriet, Kulturministeriet og Udenrigsministeriets, og af nogle mennesker udefra, især fra erhvervslivet. Udvalget skulle koordinere de 3 ministeriers kulturfremstød i udlandet. Det skulle råde over en pengetank, som kunne fremme koordineringen, og det skulle have mulighed for at søge penge udefra, fra fonde m.v.

Det tog et par år, før koordinationsudvalget, som nu hedder Kontaktorganet, blev nedsat. Nu sidder det der altså ivrigt og flittigt og vil gerne gøre noget, men pengetanken, som det skulle have til rådighed, er aldrig kommet. Alt, hvad udvalget finder på, skal andre betale, og det er nok lidt vel fantasifuldt at tro, at der vil komme en lind pengestrøm fra venlige fonde og erhvervsvirksomheder, hvis staten ikke selv stiller et pænt beløb til rådighed.

Et land lever naturligvis ikke isoleret, det skaber ikke sine traditioner og sin kultur i et tomrum, der kommer påvirkninger udefra, og landet påvirker selv andre lande og folk. Kulturbilledet er ikke noget på én gang for alle fastslået, men et billede, der stadig forandres.

Hvorfor så al den tale om kultureksport og kulturudveksling netop nu? Ja, ikke bare fordi kulturministerens redegørelse i dag diskuteres i Folketinget, men fordi situationen i verden mere og mere understreger behovet for samarbejde, for inspirationsudvikling, for uddybning af de nationale identiteter på en måde, der ikke fastlåser, men gør det samlede internationale billede mere levende.

Der sker mange ting i Øst og Vest, som kræver overvejelser, samarbejde og samspil over grænserne. Den teknologiske, medicinske og bioteknologiske udvikling, miljøudviklingen, fredsforhandlingerne, paradigmeskiftene, alt det kalder på en international dialog. Udvekslingen af forskere, kunstnere, studerende og mange kulturaktiviteter kan være vigtige led i skabelsen af en større forståelse for den indfaldsvinkel, mennesker fra de forskellige lande har til problemerne og deres løsning.

Kulturministerens redegørelse beskæftiger sig ikke meget med den hjemlige situation, og det er med den økonomiske situation i mente let at forstå, for selv om der på ministeriets konto lige på det sidste er sat penge af til at sende